

อภิญญาในพระพุทธศาสนา การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ ความเชื่อและความเข้าใจของอาจารย์สอน
 ธรรมฐานในสำนักปฏิบัติในเขตกรุงเทพมหานคร (ABHIÑÑA (SUPERNATURAL
 KNOWLEDGE) IN BUDDHISM : A COMPARATIVE STUDY OF KNOWLEDGE,
 BELIEVING AND UNDERSTANDING OF MEDITATION TEACHERS IN SOME CENTERS
 IN BANGKOK)

พระมหาจามพล กิตติโสภโณ 4237958 SHCR/M

ศศ.ม.(ศาสนาเปรียบเทียบ)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ปาริชาติ สุวรรณบุบผา, Ph.D., เอี่ยม ทองดี, ศศ.ม.

บรรจบ บรรณรุจิ, Ph.D

สังคมไทยในปัจจุบันได้เผชิญกับปัญหาทางศาสนาที่เกี่ยวกับเรื่องอภิญญา ประชาชนส่วนหนึ่งเกิดความ
 เข้าใจผิดหรือหลงงมงายในเรื่องอภิญญา ผู้วิจัยจึงได้ทำวิจัยครั้งนี้เพื่อจะได้ทราบถึงอภิญญาที่ปรากฏในพระคัมภีร์ใน
 พระพุทธศาสนา และเพื่อให้ทราบเกี่ยวกับความรู้ ความเชื่อและความเข้าใจของอาจารย์สอนธรรมฐานในเขต
 กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องอภิญญาจากพระคัมภีร์ต่าง ๆ และสัมภาษณ์อาจารย์สอนธรรมฐาน 5
 สำนักในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 12 ท่าน

ผลการวิจัยพบว่า ถึงแม้ว่าจุดมุ่งหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนาคือการบรรลุนิพพาน อภิญญา 6 เป็น
 เรื่องที่มีอยู่จริงในพระพุทธศาสนา มีคำสอนที่เกี่ยวกับเรื่องนี้และวิธีปฏิบัติเพื่อให้ได้อภิญญาปรากฏในพระคัมภีร์
 อาจารย์สอนธรรมฐานส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องอภิญญานี้เป็นอย่างดีและสามารถจำแนกความแตกต่างระหว่าง
 อภิญญาับความสามารถพิเศษอื่น ความรู้ของท่านเหล่านั้นสอดคล้องกับพระคัมภีร์ อาจารย์สอนธรรมฐานทุก
 ท่านเชื่อว่า อภิญญามีจริงและวิธีปฏิบัติให้เกิดอภิญญาเป็นไปได้ แต่ยังมี ความเข้าใจในเรื่องนี้ไม่สมบูรณ์ ความรู้
 ความเชื่อและความเข้าใจของท่านเหล่านั้นมีความแตกต่างกันซึ่งเกิดจากการศึกษามากกว่าที่จะเกิดจากการปฏิบัติ
 สำนักต่าง ๆ ไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องอภิญญา 6 ทำให้ไม่มีคำสอนในเรื่องนี้มากนัก จึงควรมีการศึกษาเพื่อจัดคำ
 สอนของแต่ละสำนักให้ชัดเจนและศึกษาว่ามีคำสอนเรื่องนี้ในสำนักต่าง ๆ มากน้อยเพียงไร เพื่อประโยชน์ในการ
 การเผยแผ่คำสอนและความเข้าใจที่ถูกต้อง มิให้เกิดท่าทีและการปฏิบัติที่ขัดคิดจนอาจเป็นอุปสรรคต่อการบำเพ็ญ
 เพียรเพื่อบรรลุคุณธรรมขั้นสูงต่อไป

คำสำคัญ : อภิญญา / พระพุทธศาสนา / อิทธิฤทธิ์ / ปาฏิหาริย์ / ฌานสมาบัติ / สมาธิ

109 หน้า. ISBN 974-04-3149-6

ABSTRACT

Thai society today is encountering a significant religious problem that is Abhiññā [Supernatural Knowledge]. Some Buddhists have misunderstandings or superstitions in Abhiññā. Therefore, the researcher studied about the teachings of Abhiññā from “Pali Canon”, commentary and sub-commentary and studied the knowledge, belief and understanding of meditation teachers in the Bangkok area. The researcher studied about Abhiññā from Pali Canon and others and interviewed 12 meditation teachers from 5 centers in Bangkok.

The research results indicate that Abhiññā did exist in Buddhism. There are teaching about this topic and practical approaches to reach Abhiññā appear in many parts of Pali Canon [Tepitaka] and the commentaries. Most meditation teachers possess this Abhiññā knowledge and could separate between Abhiññā and other special abilities. Their knowledge is correct and consistent with the teaching principle regarding it. Every meditation teacher believes that Abhiññā and practical approaches to reach Abhiññā did really exist. However, their understanding of Abhiññā is still incomplete. The knowledge, belief and understanding of these come from studies rather than practical experience. The centers don't express their interests in Abhiññā, and therefore not many teachings concerning this topic were available. The teaching from center should be compiled and examined to further understand the situation in order to spread the proper teachings and understanding about Abhiññā. By such doing, there would be no wrong attitudes and practices to prevent ones from attaining the highest goal.